

ERITREAN REVOLUTIONARY DEMOCRATIC FRONT

ሰላሕታዊ አኪያይዳ ርእሰ-ፋሽስት ኢሳያስን ሓደግኡን፤

ኤርትራን ህዝባን አብ ከቢድ ሓደጋ ተሳጢሖም ምህላምን ንኹሉ ብሩህ ኮይኑ ኣሎ። ኤርትራ ሃገርና፡ ኣብ ትሕቲ ርእሰ-ፋሽስት ኢሳያስ፡ ናጽነታን ልዑላውነታን ዓቂባ ክትከይድ ድያ ዝብል ሕቶ ኣብ ሙብዛሕትኡ ኤርትራዊ ዓው ኢልካ ዝላዓለሉ እዋን በጺሕና ኣሎና። እዚ ብዘይ ምኽንያት ኣይኮነን። በብእዋኑ እናጎልሁ ዝመጹ ሓቕታት ኣለዉ። ናብቶም ኣብ'ዚ እዋን'ዚ ፈጠሮም ወጺኦም ዘለዉ ጭብጥታት ቅድሚ ምዝርዝርና፡ ንድሕሪት ምልስ ኢልና ነዚ ሎሚ ዝረከ ዘሎ ሓደጋታት መሰረት ዝኾኑ ተግባራት ብሓጺር ምዝካር ጠቓሚ እዩ።

ርእሰ-ፋሽስት ኢሳያስ፡ ገና ናብ ሜዳ ኤርትራ ክጽንበር እንከሎ ኣትሒዙ፡ ልኡኽ ስለላ ኣሜሪካን ስርዓት ሃጺይ ሃይለስላሴን እዩ እናተባሃለ ክሕመ ብተደጋጋሚ ዝሰማዕናዮ እዩ። ካብ ጅብሃ ተነጺሉ ሰልፊ ናጽነት ኤርትራ ካብ ዝመሰረተሉ እዋን ንደሓር ድማ፡ እዚ ሓሜት'ዚ መመሊሱ እናገደደ ዝኸደ'ምበር ዝሃሰሰ ኣይነበረን። እንተኾነ ግን፡ መሪሕነት ጅብሃ ዓባይ፡ ኣብ ቀዳማይ ውድባዊ ጉባኤ(1971 ዓ.ም.) ኣብ ልዕሊ'ተን ካብኡ ዝተፈንጨላ ሸነኻት ሰውራ፡ **"ተመሊሰን ናብ ኣዲእን ተሓኔ ጅብሃ-ዓባይ ክጽንበራ፡ ወይ ድማ፡ ከም ጸረ ገድሊ ክሓቃ ኣሎዎን"** ኢሉ ምስ ኣወጀ፡ ሰለስቲኣን ውድባት ማለት፡ "ህዝባዊ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ፡ ሰልፊ ናጽነት ኤርትራን፡ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ(ዑብሊን)፡ ንድሕንተንን ቀጻልነተንን ክብላ፡ ኣብ ትሕቲ ህዝባዊ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ(ህሓዳኤ) ተሓናፊጸን ንመጥቃዕቲ ጅብሃ ክከላኸላ ዝተገደዳሉ ሓድሽ ክውንነት ተፈጠረ። መሪሕነት ተሓኔ ጅብሃ-ዓባይ፡ ክሳብ ድሮ ደይ-ጠቐላላ ጉባኤኡ፡ ንህዝባዊ ሓይልታት ክድምስስ ዝተዋፈረ'ኳ እንተነበረ፡ ብሓደ ወገን እቲ ውድብ ነብሱ ክከላኸል ብምብቕዑ፡ በቲ ካልእ ወገን ድማ፡ ኣብ ውሽጢ ተሓኔ ጅብሃ ጸረ ኩናት ሕድሕድ መርገጺ ዘለዎም ተጋደልቲ ብዘርእዩዎ ተቓውሞን፡ ህዝብታትና ንስምረት ሓይልታት ሰውራ ዘቃልሑዎ ዝነበሩ መጻዕታት ምኽንያት፡ እናተዛሓሓለ ከደ። ግን ከኣ፡ ኩናት ሕድሕድ መሊኡ ተቋሪጹ ማለት ኣይኮነን።

ኣብ ውሽጢ ኢትዮጵያ በብእዋኑ እናተጓሃሂረ ዝመጸ ህዝባዊ ናዕቢ፡ ብወታሃደራት ተጨውዮ፡ ብመስከረም 1974 ዓ.ም. መስፍነ ብርጅዋዊ ስርዓት ሃጺይ ሃይለስላሴ ተዓለወ፤ ወታደራዊ መንግስቲ ደርጊ ፖሎቲካዊ ስልጣን ተቐጻጸረ፤ እዚ ድማ፡ ንሰውራ ኤርትራ ሓድሽ ዕድላት ፈጠረሉ። ውድብ ተሓኔ ጅብሃ ይኹን ህዝባዊ ግንባር፡ በብሸነኹም፡ ኣብ ልዕሊ መግዛእታዊ ስርዓት ኢትዮጵያ መጥቃዕቶም ብምሕያል፡ ሰፊሕ ገጠራትን መብዛሕትኣን ከተማታትን ኤርትራ ሓራ ዝኾናሉ ኩነታት ተጋህደ። ከተማ ኣሰመራ ብክልቲኣን ውድባት ተኸቢባ፡ ናጽነት ኤርትራ ጽባሕ ድሕሪ ጽባሕ መጻት ዝብል ትጽቢት፡ ኣብ ህዝብን ተጋዳላይን ሓዲሩ ነበረ።

እንተኾነ ግን፡ ክልቲኦም ተናኣናሕቲ መራሕቲ ሓይልታት ሰውራ፡ ነዚ ጽብቕ ዕድል'ዚ፡ ዓቕምታቶም ኣወሃሂዶም ክጥቀሙሉ ኣይከኣሉን። ጉጅላዊ ሒሳባቶም፡ እቲ ሓደ ኣብ ልዕሊ መቓብር እቲ ካልእ፡ ስልጣን ኣብ ሓራ ኤርትራ፡ ዘረጋግጸሉ ጥሙሕ ስለዝነበሮም እዩ። ይኹንምበር ንክልቲኦም ጉጅላታት፡ ሕቡእ ጥሙሖም ዘበርዕን ሓድሽ ኩነታት ተፈጠረ።

ኣብ ምብራቓዊ ክፍሊ ኢትዮጵያ፡ ኣንጻር ሰራዊት ሶማሊያ(ናይ ሲያድ ባረ) ክዋጋእ ዝጸንሐ ሰራዊት ፋሽስት ደርጊ፡ ንሰራዊት ሶማሊያ (ሲያድ ባረ) ደፊኡ ናብ ሃገሩ ክስሕብ ኣገደደ። ኣብ'ዚ ኩናት'ዚ ዓወት ዝተጓናጸፈ ፋሽስታዊ ስርዓት ደርጊ፡ **"ኣብ ምብራቕ ዝረኹብናዮ ዓወት ኣብ ሰሜን ክንደግሞ ኢና"** ዝብል ጭርሖ ተሓንጢ፡ ብሓገዝ መንግስቲ ሶቭየት ሕብረት ክሳብ ኣፍንጭኡ ተዓጢቑ፡ ብዝተፈላለዩ ከባቢታት ኤርትራ፡ መጠነ ሰፊሕ ወራር ኣካየደ። ድሕሪ ናይ ሓደ ወርሒ ደማዊ ውግእ ድማ፡ ንዳርጋ ኩለን ሓራ ወጺኦን ዝነበራ ከተማታትን(ብዘይካ ከተማ ናቕፋ) ሰፊሕ ገጠራት ኤርትራን ኣብ ትሕቲ ቁጽጽሩ ኣእተወን። ክልቲኣን ውድባት ድማ፡ ካብ ዝተቐጻጸረኦ ከባቢታት ከንሳሕባ ተገደዳ። እዚ ድማ፡ ኣብ ተጋደልታትን ህዝብን ኤርትራ ዘዕረፎ ጊዝያዊ ስነ-ኣእምሮኣዊ ማህሰይቲ ቀለል ኣይነበረን። ኣብ ላዕለዎት መራሕቲ ሰውራ ድማ፡ ናይ ተስፋ ምቕራጽን ናይ ኣላሸነትን መንፈስ ጎሊሁ ተራእዮ።

ቀንዲ ዕላማ ፋሽስታዊ ስርዓት ደርጊ፡ ብቅዳምነት ንውድብ ህግሓኤ ምድምሳስ ስለዝነበረ፡ ንደጀን ሳሕል ንምፍራስ ኣቕነዎ። ህግሓኤ ድማ፡ ንደጀን ሳሕል ንምክልኻል፡ ጎበታት ሳሕልን ናቕፋን መከላኸሊ ዕርዲ ኩዲቲ፡ ናብ ከቢድ ምርብራብ ኣተወ። እዚ ምርብራብዚ ከሳብ 10 ዓመታት ዝወሰደ እዩ።

ኣብ'ቲ እዋን'ቲ ሓይሊ ሚዛን ሰውራ ዝተዳኸመሉ፡ ብኣንጻሩ ፋሽስታዊ ስርዓት ደርጊ ጊዘያዊ ልዕልነት ዘረጋገጸሉ እዋን ነበረ። ኣብ'ቲ እዋን'ቲ ናይ ክልቲኡ ውድባት መራሕቲ፡ በብሸነኹም፡ ምስ ፋሽስታዊ ስርዓት ደርጊ፡ ኣብ ዝተፈለገሉ ሃገራት ምስጢራዊ ርክባት ከካይዱ ዝፍትኑሉ እዋን እዩ። ጉዕዞ ተሓኤ-ጀብሃ ንጎድኒ ገዲፍና፡ ናብ'ቲ ብኢሳያስ ዝምራሕ ህግሓኤ ነትኩር።

ኣብ መጀመርያ ሰማንያታት፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ደርጊ ጊዘያዊ ወታደራዊ ልዕልነት ዘረጋገጸሉ፡ ህግሓኤ ድማ፡ ደጀን ብምክልኻል፡ ውድባዊ ህልውናኡ ንምርግጋጽ፡ ኣብ ከቢድ ምርብራብ ዝኣተወሉ እዋን እዩ። እዚ እዋንዚ መላኺ ኢሳያስ ብመንፈስ ተስፋ ምቕራጽ ተዓብሊሉ፡ ምስ ወክልቲ ፋሽስታዊ ስርዓት መንግስቱ ሃይለማርያም ኣብ ጀርመን በርሊን፡ ምስጢራዊ ርክባት ዘካይደሉ እዋን እዩ። ኣብ'ቲ ርክብ'ቲ፡ ውልቀ መላኺ ኢሳያስ፡ ኤርትራ ምስ ኢትዮጵያ ብሪጅናል ኣውቶኖሚ(ውሽጣዊ ምምሕዳር) ክትታኣሳስር ቅሩብ ምዃኑ ገሊጹ ምንባሩ ይግለጽ። እንተኾነ ግን፡ ፋሽስታዊ ስርዓት ደርጊ፡ ብጊዘያዊ ዓወት ሰኺሩ፡ መሊኡ ንህግሓኤ ክድምስስ ኣብ ዝህንደደሉ እዋን ብምንባሩ፡ ንመፍትሒ ሓሳብ ኢሳያስ ክቕበል ድሉው ኣይነበረን።

ብኣንጻሩ፡ ህዝብታት ኤርትራን ህዝባዊ ሰራዊት ሓርነት ኤርትራን ድማ፡ ትሕቲ ሃገራዊ ናጽነት ዝኾነ ውዑል ክቕበሉ ድሉዋት ኣይነበሩን፤ እኳ ደኣስ፡ ንወራር ፋሽስታዊ ስርዓት ደርጊ ብጅግንነትን ተወፋይነትን ተረባሪቦም ንምስዓር፡ ኣብ ሓያል መኸተ ዝተጸምድሉ፡ ነቲ ተሃንዲዱ ዝመጸ ሰራዊት ባዕዳዊ መግዛእቲ ደርጊ፡ ዘፍ ኣቢሎም ከዳኸሙዎ ዝጀመረሉ ወቕቲ ነበረ።

ኣብ'ዚ ክነመልከቶ እንደሊ ነገር ኣሎ፤ ውልቀ መላኺ ኢሳያስ፡ ኣብ'ቲ ጽንኩር እዋን'ቲ፡ ብጊዘያዊ ልዕልነት ፋሽስት ደርጊ ጃጅዩን ተስፋ ቆሪጹን፡ ውዑል ውሽጣዊ ምምሕዳር(ሪጅናል ኣውቶኖሚ) ምስ ኢትዮጵያ ክቕበል ደልዩ ምንባሩ እዩ። እዚ ሓደ ጭቡጥ ኣብነት፡ ንሕቶ ሃገራዊ ናጽነት ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ምውዳቕ ምንባሩ ምግንዛብ የድሊ።

ካልእ፡ ኣብ ውሽጢ መሓወር ፋሽስታዊ ስርዓት መንግስቱ ሃይለማርያም፡ በብእዋኑ እናተጋደደ ዝመጸ ውሽጣዊ ግርጭት ኣብ ዝላዓለ ጥርዙ ደይቡ፡ ብ1987 ን 88 ዓ.ም. ብላዕለዎት መኮንናት ሰራዊት ደርጊ ኣብ ልዕሊ ርእሰ ፋሽስት መንግስቱ ሃይለማርያም ዝተኻየደ ናይ ዕልዋ ፈተነ ምንባሩ ዝፍለጥ እዩ። ኣብ'ቲ እዋን'ቲ ድማ፡ ውልቀ መላኺ ኢሳያስ ኣፈወርቂ፡ በይናዊ ቶኸሲ ጠጠው ምባል ስጉምቲ ምውሳዱ ዝከከር እዩ። በዚ ቶኸሲ ጠጠው ናይ ምባል ስጉምቲዚ፡ ከወቶ ዝደለየ ዕላማ ንጹር'ኳ እንተዘይነበረ፡ ንፋሽስት መንግስቱ ሃይለማርያም ብምዕላው ፖሎቲካዊ ስልጣን ዝቆጸጸር ሓድሽ ወታሃደራዊ መራሒ፡ ቅኑዕ ፍታሕ ከምዘይህብ ፍሉጥ ብምንባሩ፡ ቶኸሲ ደው ምባሉ፡ ንነጻነታዊ ተጋድሎና ኣወንታዊ ፋይዳ ኣይነበርን። "ወጮ እንተገልበጥካዮ ወጮ" ስለዝኾነ። ግን ድማ፡ እቲ ፈተነ ዕልዋ፡ ኣብ ሞንጎ በርዲኑ፤ ሕልሚ ኢሳያስ ድማ፡ ቅሂሙ ተሪፉ።

ብጅግንነታውን ውፋይን ተጋድሎ ህዝብታትናን ተጋደልቲ ደቁን ተተባቢዑ፡ ኣብ መስርዕ ተጋድሎ ምቕጻል ዝመረጸ ውልቀ መላኺ ኢሳያስ፡ ምስ መሳርሕቱ፡ ንብረታዊ ተጋድሎና መሪሖም፡ ብግንቦት 1991 ዓ.ም. ኤርትራ ሃገርና ካብ ባዕዳዊ መግዛእቲ ኢትዮጵያ መሊኦ ሓራ ከምዝወጸት እንፈልጦ እዩ። ድሕሪ ክልተ ዓመት ድማ፡ መስርሕ ሪፈረንደም ብ99.8% እወ ንናጽነት ተዛዚሙ። እዚ ውጽኢት'ዚ ታሪኻዊ ዓወት ህዝብታትና ዘመስከረ እዩ።

ውልቀ መላኺ ኢሳያስ፡ ብዛዕባ መጻኢ ዕድል ኤርትራን ኢትዮጵያን ኣመልኪቱ፡ ኣብ ኣኼባ ማ/ሸማግለ ህ.ግ. ዘንጸባርቐም ዝነበረ ርኢቶታት፡ ሙሉእ ናጽነት ኤርትራ ዝዋሓጠሉ ከምዘይነበረ፡ ካብ መሳርሕቱ ኣባላት ማ/ሸማግለ ህ.ግ. ክግለጽ፡ ኣብ ሚዲያ ዝሰማዕናዮ እዩ። እንተኾነ ግን፡ ተቓውሞ እናጋጠሞ፡ ድሌቱ ሓቢሉ፡ ዝጥዕም እዋን እናተጸበየ ከምዝመጸ ዘይንስሕቶ ሓቂ እዩ።

ውልቀ መላኺ ኢሳያስ፡ ኣብ ጽባሕ ሓርነት ሃገርና፡ ብዛዕባ ናይ ኮንፈደራሽን ውዑል ምስ ኢትዮጵያ ኣመልኪቱ ዘስመዖ መደረ፡ ካብ ውሳኔ መሪሕነት ህግሓኤን ንሱ ዝመርሖ መንግስትን ወጻኢ ምንባሩ ተደጋጊሙ ተገሊጹ እዩ። ኣብ ድሮ ኩናት ኤርትራን ኢትዮጵያን ድማ፡ "ዶብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ናብ ትርጉም ዘይብሉ ደረጃ ከወርድ እዩ" ከምዝበለ'ውን ኣይንዝግግን። ፖሎቲካዊ ትርጉሙ እንታይ እዩ፡ ዝብል ንኹሉ ብሩህ እዩ። ከም ሓቂ፡ ኤርትራን ኢትዮጵያን ክልተ ጎረባብቲ ልዑላውያን ሃገራት ክሳብ ዝኾና፡ ዶብን መሊኡ ተነጻሩ ክቕመጥ ዘለዎ፡ ዝምድነኡን ድማ፡ ብዓለም ለኻዊ ሕገ ክግዛእ ዝግበኦምበር፡ ናብ ትርጉም ዘይብሉ ደረጃ ዝወርደሉ ተኣምር ኣይህሉን። እዎ ድማ፡ ብሃገራዊ ቅዋም ዘይግዛእ፡ ብህዝቢ ዘይተመረጸ፡ ብውልቀ ድልዩት፡ ሓደ መራሒ ሃገር እየ ዝብል መላኺ ምዃኑ እዩ። እዚ ንባዕሉ፡ "እዛ ብርኩታ እምኒ ኣላታ" ዘብል ምንባሩ ማንም ኣይትስሕቶን።

ብርግጽ ድማ፡ ውልቀ መላኺ ኢሳያስ አፈወርቁ፡ እዚ መደረዘ ዘስመዐ፡ ኣብ ኢትዮጵያን ክንዮኣን ዝርከባ ሃገራት፡ ከም ድልዮቱ እናገንደረ፡ ሃፍተን ካብ ሕግን ስርዓትን ወጻኢ ኣብ ዝገሕጉሓሉ ስዋን እዩ ነይሩ። ከምኡ እንተዘይከውን ነይሩ፡ ኤርትራ ናይ ባዕላ ባጤራ ኣብ ዝሓተመትሉ፡ መንግስቲ ኢትዮጵያ ድማ፡ ባጠርኡ ኣብ ዝቐየረሉ ስዋን፡ ኣብ ስርዓተ ልውውጥ ባጤራታትን ናይ ንግዲ ስርዓትን ኣፈላላይ ብምፍጣሩ፡ ኢሳያስ ጠኒኑ፡ ብምስምስ ዶብ ናብ ኩናት ክኣቱን፡ ብምኽንያት ዘባርዖ ውግእ ድማ፡ ሂወት ዓሰርተታት ኣሸሓት መንእሰያትና ክቐዘፉን፡ ብኣማኢት እሸሓት ወገናትና ካብ መነባብሮኡም ክመዘቡሉን ኣይምገበረን ነይሩ።

ርእሰ-ፋሽስት ኢሳያስ፡ ብ12 ግንቦት 1998 ዓ.ም. ብሃንደበት ኣብ ልዕሊ'ታ ኣብ ትሕቲ ምምሕዳር ኢትዮጵያ ዝጸንሐት ከተማ ባድመ፡ ብታንክታት ዝተሰነዩ ወራር ዝወልዐ፡ ብናይ ዶብ ሕቶ ይግባኣኒ ከምዘይነበረ ዘይከሓድ ሓቂ እዩ። ብክልተ ምኽንያታት፡- 1. ጉዳይ ዶብ ኤርትራን ኢትዮጵያን፡ ናብ ትርጉም ዘይብሉ ደረጃ ክወርድ እዩ ዝበለ መራሒ፡ ጉዳይ ዶብ ጠንቂ ውግእ ገይሩ ክጥቀሙሉ ኣይክእልን። 2. ጉዳይ ዶብ ብሕጋውን ሰላማውን መንገዲምበር ብሓይሊ ወይ ብኩናት መፍትሒ ስለዘይርከበ እዩ። እምበኣርከስ፡ ጉዳይ ዶብ መመሳመሲ ጥራሕ ምንባሩ ርእሰ ግሉጽ ሓቂ እዩ ነይሩ። እቲ ቀንዲ ደራሲ ምኽንያት፡ ናይ ኢሳያስ ፖሎቲካውን ቁጠባውን ጥምሕ እዩ ነይሩ። እዚ ምዃኑ ድማ፡ ጊዜ ባዕሉ መሊሱዎ ጥራሕ ዘይኮነስ፡ ንነዊሕ እዋናት ተሓቢኡ ዝነበረ ዝኸፍኦ ፖሎቲካዊ ጥምሕ ኢሳያስ፡ ኣብ ቅርጻት ክቃላዕ ኮይኑ ኣሎ። ብኸመይ? ? ?

ርእሰ ፋሽስት ኢሳያስ፡ ድሕሪ ናይ ክልተ ዓመታት ኩናት ዶብ፡ ብዘሕፍር መንገዲ ተሳቢሩ፡ ፖሎቲካዊ ስልጣኑ ኣብ ከቢድ ሓደጋ ምስ ወደቐ፡ ብጉያ-ጉያ ናብ ኣልጀርያ ከይዱ፡ 1/4 መሬት ኤርትራ ከባቢ ደባት፡ ኣብ ትሕቲ ዓቃቢ ሰላም ኮይኑ ክሕሎ፡ ብዓሰርተ ኣጸብዕቱ ከም ዝተፈራረመ ዓለም ብዓለሙ ዝፈልጦ እዩ። እዚ ናይ ሰላም ስምምዕ'ዚ ድማ፡ ድሕሪ'ቲ ኩሉ ፈሽራን ዕንደራን ዝተፈጸመ ብምዃኑ፡ ናይ ህዝብታት ኤርትራ ሞራል ብዝሰብር መንገዲ ዝተፈጸመ እዩ። ጉዳይ ዶብ ናብ ዓለም ለኻዊ ቤት ፍርዲ ቀሪቡ ብይን ምስ ተዋሃቦ ድማ፡ ናይ ምምልካት መስርሕ፡ ኣብ ምንጎ ክልቲኡ ህዝብታት ነባሪ ሰላም ብዘውሕስ፡ ክልቲኦም መንግስታት ተዛትዮም እንተፈጸሙዎ ጥቕሚምበር ፈጸሙ ጉድኣት ኣይነበርን። ምኽንያቱ፡ እቲ ናይ ኣፈጻጸማ ኣንፈት፡ ነቲ "ውሳኔ ኮምሽን ዶብ፡ ናይ መወዳእታን ቀያድን እዩ" ዝብል መርሀ ብመሰረቱ ዝቐይር ኣይነበረን። በቲ ካልእ ወገን ድማ፡ ኮምሽን ዶብ፡ ኣብ ኣፈጻጸማ ብዝምልከት፡ ክልቲኦም መንግስታት ተረዳዲኦም ኣብ ዝተሰማምዑሉ፡ ዘድሊ ምምዕርራይ ክገብሩ ዝኸልከል ስለዘይነበረ እዩ። ይኹንምበር ርእሰ ፋሽስት ኢሳያስ፡ ኣብ ኣፈጻጸማ ውሳኔ ኮምሽን ዶብ፡ ፈለግ ንዛተ ዝብል ሓሳብ መንግስቲ ኢህወደግ ኣይተቐበሎን። መርገጺ ኢሳያስ፡ "ውሳኔ ኮምሽን ዶብ ብዘይ ቅድመ ኩነት ይተግበር" ደብዳቤ ይካየድ ዝብል ነበረ።

እዚ መርገጺ'ዚ፡ ኣብ ቁጽሮም ዘይናዓቕ ኤርትራውያን፡ ርእሰ ፋሽስት ኢሳያስ፡ ንሕጋዊ ውሳኔ ዘለዎ ምእዙዝነትን ኣብ ሃገራዊ ልዑላውነትን ናጽነትን ኤርትራ ዘለዎ ጽኑዕ እምነት ዘመልከት ገይሮም ስለዝኣመኑዎ፡ "ፈለግ ውሳኔ ኮምሽን ዶብ ኣብ ባይታ ይመልከት" ዝብል ጭርሖ ተሓንጊጦም፡ ኣጸብዕቶም ኣብ ልዕሊ መንግስቲ ኢህወደግ(ወያኔ) ከወጣውጡ፡ 16 ዓመታት ሓሊፍና። ህዝብታትና ድማ፡ ብናይ ኢሳያስ "ደረቐኛ" መርገጺ፡ ንልዕሊ 16 ዓመታት፡ ከቢድ ፖሎቲካዊ ዓፈና፡ ማሕበረ ቁጠባዊ ጭቆናን ናይ ሰላምን ድሕንነትን ሂወቶም ተናጊዑ ብዓሰርተታት ኣሸሓት ወገናትና ናብ ከርፋሕ ስደት ክቃልዑ ዘገደደም ኮይኑ። ናይ'ዘም ዝሓለፉ ልዕሊ 16 ዓመታት ከቢድ ቁጠባዊ ዕንወት በሰላ ድማ፡ ኣብ ምድሪ ኤርትራ፡ ፈጢጡ ይረክ ኣሎ።

ብ05 ሰኔ 2018 ዓ.ም. ፈጻሚት ኢህወደግ፡ ውሳኔ ኮምሽን ዶብ፡ ብዘይ ቅድመ ኩነት ክትግበር ተቐቢልናዮ ኣሎና ምስ በለ፡ ርእሰ ፋሽስት ኢሳያስ ድማ፡ ድሕሪ ክልተ ሰሙን(ሰነ 20-መዓልቲ ሰማእታት) ነቲ ዝወጸ ኣዋጅ ከምዝተቐበሎ ኣረጋገጸ። ከም ናይ 16 ዓመታት ቃሉ፡ **በሉ መስርሕ ምምልካት ዶብ ብዘይ ቅድመ ኩነት ናብ ትግባረ ንእቶ** ግን ፈጸሙ ኣይበለን። እኳ ደኣ፡ ንጎድኒ ደርብዮም ብዛዕባ ውሽጣዊ ሰላም ኢትዮጵያ **ሕግብግብ** ክብል ረኣናዮ።

ንኹሉ ነገር ጊዜ ባዕሉ እናቃልዖ ከም ዝኸይድ ብተግባር እናተመልከትና ንጓዓዝ ኣሎና። ኣብ ድሮ ስምምዕ ሰላም ኤርትራን ኢትዮጵያን፡ ናይ ኣሜሪካ ልኡኽ ኣምባሳደር ያማማቶ፡ ናብ ኣስመራ ከይዱ ምስ ውልቀ መላኺ ኢሳያስ ተራኺቡ፡ ቀጢን ትእዛዝ ከምዝሃቦ ይግለጽ። ናብ ኣዲስ አበባ ተጓዒዙ፡ ተመሳሳሊ መልእኽቲ ሂቡ ናብ ዓዱ ከምዝተመለሰ ዝሰማዕናዮን ዝተኸታተልናዮን ነይሩ። እንተኾነ ግን፡ ዝርዝራቱ ሽቡ መሊኡ ኣይተቐልጠን። እኳ ደኣስ ላዕሊዎት መራሕቲ ክልቲኡ ሃገራት፡ ሻምጥኹን ሰላም ኮይኖም ክረኣዩ፡ ብዙሕ ተዋሰኑ ክሰርሑ ተኸታተልና ኢና። ይኹንምበር እዞም ክልተ ላዕሊዎት ሓለፍቲ ኤርትራን ኢትዮጵያን፡ ኣብ ኣስመራ፡ ኣዲስ አበባ፣ ባህርዳር፣ ኣብ ሱዳን ይኹን ኢማራት ኮፍ ኢሎም ተዛትዮም ዝበጽሑዎ ስምምዕ፡ ንክልቲኦም ህዝብታትና፡ እዚኣ ትባሃል ቅንጣብ ሓበሬታ ሂወም ዘይፈልጡ ምዃናም፡ ኣዝዩ ስጊንጢርን ኣተሓሳብን ኮይኑ ዝጸንሐ እዩ። "ሓቂ ብርእሳ እንተጸቐጥካዮ፡ ብእግራ ትወጽእ" ከም ዝባሃል፡ ድሕሪ ከባቢ ሓደ ዓመት ፈረቓን፡ ቀንዲ ደረኽቲ ስምምዕ ሰላም ኤርትራን ኢትዮጵያን፡ ጎበለል ዓለምና

መንግስቲ አሜሪካን፡ ጎባልል ሃገራት አዕራብን ምዃኖም ኣብ ሚድያ ክትኩሱዎ ተኸታቲልና። እወ ደኣ፡ ርክባት መራሕቲ ሃገራትና፡ ከም ምስጢር ዝዕቀብ ዘሎ፡ ቀንዲ ዋናታት ዘይፈቐዱሎም ስለዝኾኑ እዮም ምባል ካብ ሓቂ ምርሓቕ ኣይኮነን።

ርእስ ፋሽስት ኢሳያስ፡ ብፈጻሚት ኢህወደግ ዝቐረበሉ መጻዕድ ካብ ዝተቐበለል ጽባሕ ጀሚሩ፡ ናይ ህዝብታትና ትጽቢት እንታይ ነይሩ? ዝብል፡ ፈጻሚ ዘማትእ ነገር ዮብሉን። እቲ ንገፊ ዓመታት፡ ኣይ-ሰላም ኣይ-ኩናት ብምስፋኑ፡ ዝተሸከመዎ ኩሉ መዳያዊ ኣደራዕ፡ ውሳኔ ኮምሽን ዶብ ኣብ ባይታ ብህጹጽ ብምምልካት ፍታሕ ክረክብን ምስ ጎረቤቶምን ሓዎምን ህዝቢ ኢትዮጵያ ብሓፈሻ፡ ምስ ህዝቢ ትግራይን ዓፋርን ድማ ብፍላይ፡ ንቡር ማሕበራውን ቁጠባውን ዝምድነኦም ዝጅመረሉ ኩነታት ክፍጠረሎም ነበረ። ምስዚ ተታሓሒዙ ድማ፡ ብዘይ ገደብ ኣብ ውትህድና ዝበልዩ መናእሰያት ደቆም፡ ናብ ትምህርቶምን ማሕበራዊ መነባብሮኦምን ዝምለሱሉ ኩነታት ምፍጣር እዩ፤ ምስ ኩናት ዶብ ብዝተታሓሐዘ፡ ብዘይ ፍርዲ ኣብ ዘይፍለጥ መዳነቲታት ተኣሲሮም ዝሰቐዩ ዘለዉ ደቆም፡ ቀልጢፎም ፍታሕ ዝረኽቡሉ ኩነታት ክፍጠር ይጽበዩ ነይሮም፤ ሃገር ኣብ ትሕቲ ሃገራዊ ቅዋም፡ ህዝብታትና ድማ ብዝመረጹዎ መራሒ ከማሓደሩ ሃንቀው ይብሉ ነበሩ.ወዘተ።

ህዝብታት ኤርትራ፡ ካብ ጽባሕ ስምምዕ ሰላም ጀሚሮም እንታይ ዝረኽቡዎ ረብሓ ኣሎ እንተኣልና ድማ፡ ኣፍካ መሊእካ ትዛረቡሉ ፍታሕ የልቦን። ኩሉ ኣብ ክሊ ፖሎቲካዊን ዲፕሎማሲያዊን ረብሓታት ኢሳያስን ጉጅልኡን ዝተሓጸረ እዩ። ልዕሊኡውን ካልእ ሓደጋ ኣንጻላልዩ ኣሎ። ርእስ-ፋሽስት ኢሳያስ፡ ንጉዳይ ዶብ ከም ፈኸርኡ መዕለቢ ኣይገበረን። ንምንታይ ዝብል፡ ካብ ወጋሕትኡ ኩናት ከባርዕ ዝደረኹ ምኽንያት ጉዳይ ዶብ ብፍጹም ስለዘይነበረ'ዩ። ስለዝኾነውን ህዝብታትና ዝተጸበዩዎን፡ ድልዎት ኢሳያስን ሕቕን ከብድን ኮይኑ ቀጺሉ ኣሎ።

ርእስ-ፋሽስት ኢሳያስ፡ ካብ ኤርትራ ሰጊሩ ካልእ ፖሎቲካውን ቁጠባውን ጥሙሕ ዝነበሮን ዘለዎን እዩ። ነዚ ጥሙሕዚ ከየተግብር ከም ቀንዲ ዕንቅፋት ገይሩ ዝወሰደ ንህወሓት እዩ። ምስ ስምምዕ ሰላም ተታሓሒዙ ድማ፡ መሪሕነት ህወሓት "ተዳኺሙ" ኣብ መቐለ "ተሸጉጡ" ኣሎ ኢሉ ስለዝገምገመ፡ ንስምምዕ ሰላም ክቐበል እንከሎ፡ **Game Over**(ጸወታ ኣብቁዕ) ከምዝበለ ዝሰማዕናዮ እዩ። ኢሳያስን ልኡኻቱን፡ ነታ ህወሓት ዝተዳቐበላ ትግራይ ብነፋሪት ብልዕሊኦ እናሓለፉ፡ ኣዲስ ኣበባ፣ ክልል ኣምሓራ፣ ኦሮሚያን ደቡብን ክበጽሑ ጸኒሖም እዮም። ሕሉፍ ሓሊፉ፡ ውልቀ መላሺ ኢሳያስ፡ ኣብ ሃዋሳ ኣብ ዝተዳለወሉ እንግዶት፡ ንመራሒ ኢትዮጵያ፡ "**ብዘይ ቃልዓለም ንስኻ ክትመርሓና ሓላፍነት ሂበካ እዩ**" ክብሎ ተኸታቲልናዮ ኢና። ኣብ ኣዲስ ኣበባ ሚሊንዮም ኣዳራሽ ድማ፡ ብጣቕሚትን ፋጻን ተሳተፍቲ ተመሲጡ፡ ወዮ ቀደም ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኢትዮጵያ ብሓፈሻ፡ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኣምሓራ ድማ ብፍላይ ዝድርጉሑ ዝነበረ ብደዕ ረሲዑ። "**ህዝቢ ኤርትራን ኢትዮጵያን ሓደ ህዝቢ እዮም፤ ክልተ ህዝቢ እዮም ዝብል እንተሃልዩ፡ ታሪኽ ዘይፈልጥ ጥራሕ እዩ**" ክብል እንከሎ፡ ኩሉ ንሚድያ ኢትዮጵያ ዝተኸታተለ ሰሚዑዎ እዩ።

እዚ መደረዚ፡ ብሓደ፡ ብሃገራዊ ቅዋም ዘይግዛእ፡ ብህዝቢ ዘይተመረጸ ውልቀ መላሺ ዝቐረበ ብምዃኑ፡ ኣብ ትዕዛብቲ ለባማት ዘውድቑኻ እንተኾነ፡ ንህዝብታት ኤርትራ ግን፡ ክቢድ ውርደትን ኣብ ልዕሊ ልዑላውነቶምን ናጽነቶምን ዝተደርበዩ ሚሳይል እዩ። ስለዝኾነውን፡ እቲ ቀደምውን ክቃወም ዝጸንሑ ኤርትራዊ ጥራሕ ዘይኮነስ፡ እቲ ምስቲ ስርዓት ዝደናገጽ ዝነበረን ኣባላት ህግደፍውን ከይተረፉ ዘቐጠዎን፡ ናይ ይኣክል ምንቅስቓስ ከም ማዕበል ክጓዝም ዝገበረ እዩ። ብኣንጻሩ ርእስ ፋሽስት ኢሳያስን ጉጅልኡን፡ ከም ኣባ-ጎብዮ ርእሶም ንውሽጢ ሓቢኦም፡ ነቲ ኣብ ልዕሊኦም ዝተወልዕ ተቓውሞ ንምዝራግ ናብ ሰፊሕ ምንቅስቓስ ክኣትዉ ጸኒሖም እዮም።

ርእስ ፋሽስት ኢሳያስ፡ ነተን ኣብ ሃዋሳ ይኹን ኣዲስ ኣበባ ዘቐረበን መደረታት፡ ንህዝብታትና ኣበሳጭየንን ኣነዲረንን ምህላውን እናፈለጠ፡ 'ይቕሬታ' ፈጻሚ ኣይሓተተን። ኢሳያስ ዝደለዎ፡ ሰው ኣቢሉ፡ ተቓውሞ ከጋጥም እንከሎ፡ ንግዝይኡ ይስሕባ'ምበር፡ ፈጻሚ ከምዘይድርብዮ፡ ኣከያይዳኡ ሕርሕራይ ገይርና ተኸታቲልናዮ ኢና።

ርእስ-ፋሽስት ኢሳያስ፡ ብስምምዕ ሰላም ዝተጸበዮ ዓወት፡ ከም ዝሓሰበ ኣይሰለጠን። ብህዝብታትና ብብእዋኑ ተቓውሞታት እናተወለዎ ክኸይድ ጀሚሩ። ጸልዎ ምዕባለ ኢትዮጵያ ብሓፈሻ፡ ናይታ ኣብ ቀረባና ዘላ ክልል ትግራይ ድማ ብፍላይ፡ ድቃስ ዝሃበ ኣይኮነን። ንልዕሊ 20 ዓመታት ኣብ ዝዓነወት ሃገሩ ተሓጺሩ፡ ብህግደፍ ዝዝርግሓሉ፡ ንዝተፈላለዩ ሃገራትን መንግስታትን ዘካፍእ ዜናዊ ሓበሬታታት ከዳምጽ ዝጸንሑ ኤርትራዊ፡ ዶብ ሰጊሩ ንትግራይን ካልኣት ከባቢታት ኢትዮጵያን ምስ ተመልከተ፡ ኣብ ልዕሊ ሃገሩ ወሪዱ ዘሎ ዕንወት ክግንዘብ ክኣሉ እዩ። ቀንዲ ተሓታቲ ድማ፡ ውልቀ መላሺ ኢሳያስን ጉጅልኡን ምዃኖም ተገንዚቡ። ቡቲ ካልእ ድማ፡ ወያ ደጊም ተዳኺማ ኣብ መቐለ ተሸጉጠ። ሞታ ትጽብ ኣላ ዝተባሃለት ህወሓት ድማ፡ ደጀንነት ህዝባ ኣጠናኺራ፡ ብቐሊሉ ዘይትቐርጠም ምዃና ብምዕዛቡ፡ ኣብ ትጽቢቱ ዘይነበረ፡ ከቢድ ሕማም ርእሲ ኮኖ። እዚያት ኩሉ ደማሚሩ፡ ናብታ ንገፊ ዓመታት ዝተሸነጠላ ባዓቲ ዓዲ ሃሎ ተመሊሱ፡ ንኹለን ተኸፊተን ዝነበራ ኣፍ-ደገታት ዶብ ሎኩቱ፡ ንህዝብታትና ናብ'ቲ ዝነበሩዎ ተነጽሎን ከቢድ ማሕበረ

ቁጠባዊ ዓዛቾችን ኖቶቲዎም ይርከብ። ዳግም ኩናት አገዳዥ ዝተረፈ ሰብአዊ ዓቕምን ሃብትን ኤርትራ ከብርስ ድማ፡ **"ወያነ መሬትና ከረከበና ድሉው አይኮነን፡ ስለዚህ ኩናት ምጅማሩ አይተርፍን እዩ፤ ተዳለዉ፤"** ዝብል ፍቕጥ ወፊራ እናካየድ ጸኒሑን ኣሎን።

ብቲ ካልእ ወገን ድማ፡ ርእሰ ፋሽስት ኢሳያስ ምስ ልኡኹ፡ ኣብ መበል ሳልሳይ ሰሙን ወርሒ ታሕሳስ 2019 ዓ.ም. ናብ ኣዲስ ኣበባ ንክልተ መዓልታት ገይሹ ምንባሩ እንዝኸሮ እዩ። መገሸኡ ወዲኡ ቅድሚ ምምላሱ ዘቕረቦ ሓጺር መደረ፡ መቐጸልታ ሃዋሳን ንዕኡ ዘጠናኸር ምዃኑን ዘረጋግጽ እዩ። ርእሰ-ፋሽስት ኢሳያስን ልኡኹን፡ ንክልተ መዓልቲ ዝመጹ 'ኳ እንተነበሩ፡ ሳርፕራይዝ ስለዝበዝሑም፡ ክልተ ሰሙን ወይ ድማ ክልተ ወርሒ ዝገበሩ ኮይኑ ከምዝተሰመዖም ዝገልጽ ስግንጢር መልእኽቲ ኣመሓላሊፉ። ኣብ'ቲ እዋን'ቲ፡ **"ሰለስተ ወለዶ ብዘይ ምኽንያት ተረሓሒቑና ጸኒሕና፤ . . . ሰለስተ ወለዶ ከሲርና"** ብምባል ከምዝመደረ ድማ፡ ተኸታቲልናዮ ኢና።

ሰለስተ ወለዶ ክብል እንከሎ እንታይ ማለቱ ይኸውን ንዝብል ሕቶ፡ ብዝያዓ ባሃሊኡ ዝፈልጦ ኮይኑ፡ ንዘበነ፡ ሃጺይ ሃይለስላሴ፣ መንግስቱ ሃይለማርያምን ዘበነ ቀዳማይ ምኒስቴር መለስን ቀዳማይ ምኒስቴር ሃይለማርያም ደሳለኝን ክኸውን ይኸእል እዩ ኢልካ ምግማት ይከአል። ኣብ እዋን እቶም ክልተ ቀዳሞት መንግስታት፡ ህዝብታት ኤርትራ ምእንቲ ሃገራዊ ነጻነቶም መሪር ሰላማዊ ፖለቲካዊ ቃልስን ነዊሕን መሪርን ብረታዊ ተጋድሎ ዘካየዱሉ እዋን እዩ። ከቢድ ኩሉ መዳያዊ መስዋእቲ ዝኸፈሉሉ፡ ዓለም ብዓለሙ ዝፈልጦ ጭቡጥ ምኽንያት ዘለዎ ዘበን እዩ። ኣብ ዳሕረዎት ክልተ መንግስታት ድማ፡ ርእሰ ፋሽስት ኢሳያስ፡ ብምኽንያት ዶብ ኣሳቢቡ ኣብ ዝወልዖ ኩናት፡ **'ከተት! ልዑላውነትን ናጽነትን ሃገርካ ተኸላኸል'** ኢሉ ኣብ ዝጸውዖን፡ ድሕሪ ኣጠቓላሊ ስምምዕ ሰላም ድማ፡ ውሳኔ ኮምሽን ዶብ ኣብ ባይታ ኣብ ምምልካት ብዝተፈጠረ ፍልልይ፡ ዝቐጸለ ኣይ-ሰላም ኣይኩናትን ዘጠቓልል ዘበን እዩ። እዚ ውን፡ ህዝብታትና ከቢድ ዋጋ ዝኸፈሉሉ፡ ጭቡጥ ምኽንያት ዘለዎ ዘበን እዩ። ግን ከኣ፡ ጥሙሕ ርእሰ ፋሽስት ኢሳያስ፡ ካብ ህዝብታትና ተኸዊሉ ዝጸንሐ ብምዃኑ፡ ደጊም ዘበነይ መጺኣትለይ ኣላ ኢሉ ኣብ ዝሓሰበሉ እዋን፡ ነቲ ብቅቡልን ፍሉጥን ምኽንያት፡ ክንራሓሓቕ ገይሩና ዝጸንሐ፡ ከቢድ ናይ ሂወት፣ ንብረትን ጥሪትን መስዋእቲ ዝኸፈልናሉ ሰለስተ ዘበን፡ **"ብዘይ ምኽንያት ክንራሓሓቕ ጸኒሕና"** ብምባል ከላግጸሉ ምፍታኑ ዝገርም ኣይኮነን። እኳ ደኣስ ተኸዊሉ ዝነበረ ሓቕኛ መንነቱ ክቃላዕ ዝገበረ ብምዃኑ ኣይከፍኣናን።

ርእሰ ፋሽስት ኢሳያስ፡ ብሰላሕታዊ ኣከያይዳኡ፡ ንኤርትራ ኣካል ኢትዮጵያ ብምግባር፡ ፖለቲካውን ቁጠባውን ጥሙሕ ከማልእ ቆሪጹ ተበጊሱ ምህላዉ፡ ዘመልክቱ ተርእዮታት ካብ እዋን ናብ እዋን እናገዘፉ ይኸዱ ምህላዎም ንዕዘብ ኣሎና። ኣብ ውሽጢ ሃገር ይኹን ኣብ ዲያስፖራ፡ ነዚ ሓደጋዚ ብምቕምም 'ይኣክል' ዝብል እዋናዊ ጭርሖ ክቃላሕ ጸኒሑን ኣሎን። ኣብ ዝተፈላለዩ ማሕበራዊ ሚዲያታትን ናይ ግሊ ማዕከናት ተለቪዥንን ሬድዮታትን፡ ከምኡውን ናይ ፖለቲካዊ ውድባት ሬድዮታት፡ ነዚ ሓደጋዚ ንምዕጻፍ ዘተባብዕ ምንቅስቃስ ክካየድ ጸኒሑን ኣሎን። ዝተፈላለዩ ኣካላት ድማ፡ ኣብ ሞንጎ ፖለቲካዊ ውድባት ዝጸንሐ፡ ንገባቲ ስርዓት ኢሳያስ ዕድል ዝህብ ፍልልያት ብምፍታሕ፡ ተቐራሪቦም ዝሰርሑሉ ኩነታት ንምፍጣር ዝናኣድ ጸዕርታት ከካይዱ ጸኒሖም ኣሎዉ። ግን ከኣ፡ ምስ'ቲ ኣብ ልዕሊ ናጽነትና፣ ልዑላውነትናን መጻኢ ዕድል ህዝብታትናን ኣንጻላልዩ ዘሎ ዝገፍ ሓደጋ ዝመጣጠን ከምዘይኮነ ዝሕባእ ኣይኮነን። እዚ ፋሽስታዊ ስርዓት ድማ፡ ኣብ ቅርዓት ተቓሊዑ ዘሎ መንነቱ ብምሕባእ፡ ናይ ህዝብታትና ናይ ይኣክል ምንቅስቃስን ናይ ፖለቲካዊ ውድባትና ምቕርራብን ንምዝራግ፡ ብብህር፡ ብሃይማኖትን ብኣውራጃን ከናቕረና ዝለዓለ ምርብራብ ከካይድ ንርእዮ ኣሎና። ብተወሳኺ፡ ህዝቢ ትግራይን ህወሓትን ኣብ ናጽነትን ልዑላውነትን ኤርትራ ዝጸንሖምን ዘለዎምን ዘይዕጻፍ መርገጽን፡ ምስ ህዝብታት ኤርትራ፡ ብመንፈስ ሕውነት ተቐራሪቦምን ተደጋጊፎምን ክዓብዩ ዘለዎም ሰናይ ድሌት ንምብላል፡ ከይሰልኮዩ ጽልእን ቅርሕትን ንምስዋር ይንቀሳቐስ ኣሎ። እንተቐኒዑ ድማ፡ ኣብ ጎድኒ ሓይልታት ትምክሕቲ ኢትዮጵያ ተሰሊፉ፡ ንህዝብታት ኤርትራ ኣንጻር ህወሓትን ህዝቢ ትግራይን ናብ ኩናት ከእትዎም፡ ላዕልን ታሕትን ይብል ምህላዉ፡ ኣብ ስራዊትን ህዝብን ከካይዶም ዝፍትን ጎስጓጎትን ኣብ ማሕበራዊ ሚዲያ ዘካይዶም ዘሎ ወፊራታትን ንክታተሉ ኣሎና። ስለዚ ድማ፡ እዚ ብውሽጥን ብደገን ኣብ ልዕሊ ልዑላውነትናን ናጽነትናን ዘንጸላሉ ዘሎ ሓደጋ ንምዕጻፍ፡ ከም ፖለቲካዊ ሓይልታት ኣብ ዘራኽቡና ሓባራዊ ዕላማታት ተዋዲድና፡ ፍልልያትና ብግቡኣ ኣማሓዲርና፡ ናይ ህዝብና ናይ ይኣክል ምንቅስቃስ ንምጥንቅር፡ ኣብ ውሽጡ ዝረኣዩ ዘለዉ ጸገማት ኣብ ምፍታሕ እጃምና እናበርከትና፡ ዲሞክራሲያዊ ቃልስና ክነደልድል ይህልወና። ውድብና ሰውራዊ ዲሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ) ኣብ ክሊ ኤርትራዊ ሃገራዊ ግንባር(ኤሃግ) ተጠርኒፉ፡ ካብኡ ዝጥለብ እጃም ከበርክት ድሉው ምዃኑ የረጋግጽ።

ቤት-ጽሕፈት ዜናን ባህልን፡
ሰውራዊ ዲሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ(ሰደግኤ)
ወርሒ ጥሪ 2020 ዓ.ም.